

DECIZIE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Bîrlădeanu Iuri,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Bîrlădeanu Iuri cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Bîrlădeanu Iuri,

c o n s t a t ă:

La 25 iulie 2014, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bîrlădeanu Iuri cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea datoriei în sumă de 55 676, 96 lei rezultată din contractul de credit nr. C120908 din 19 noiembrie 2012 și compensarea cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1 670, 30 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 martie 2016, acțiunea a fost admisă, s-au încasat din contul lui Bîrlădeanu Iuri în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoriile aferente contractului privind emiterea și deservirea cardului Master Card Standart nr. C120908 din 19 noiembrie 2012 în sumă de 55 676, 96 lei, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 1670, 30 lei și cheltuielile de citare publică în sumă de 150 lei, în total suma de 57 497, 26 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Bîrlădeanu Iuri, fiind acordat apelantului termen până la 20 decembrie 2016, ora 15.00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, stabilindu-se pentru data de 20 decembrie 2016 ședința pentru soluționarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel și soluționarea cererii cu privire la scutirea de la

plata taxei de stat, concomitent, comunicându-i despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, s-a respins cererea apelantului Bîrlădeanu Iuri privind scutirea de la plata taxei de stat, repetat nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat apelantului termen până la 10 ianuarie 2017 pentru lichidarea neajunsurilor stabilite prin încheierea din 24 octombrie 2016 și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 1 252, 73 lei, stabilindu-se ședința de examinare a cererii de apel pentru 14 februarie 2017, comunicându-i apelantului despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

La 13 februarie 2017 Bîrlădeanu Iuri a depus cererea de apel motivată, prezentând și probe în vederea confirmării situației materiale precare a acestuia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de către Bîrlădeanu Iuri, cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motivul că ultimul nu s-a conformat indicației obligatorii stabilite prin încheierea din 20 decembrie 2016, și anume nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1252, 73 lei.

La 20 februarie 2017, în termenul prevăzut de art. 425 CPC, Bîrlădeanu Iuri a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 14 februarie 2017, cerând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017 cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Recurentul Bîrlădeanu Iuri a indicat că instanța de apel arbitrar a apreciat probele administrate, fapt ce a adus la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

La 05 aprilie 2017, în adresa BC „Moldova Agroindbank” SA a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Bîrlădeanu Iuri.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit pentru aceasta.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel la etapa punerii pe rol a apelului, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 martie 2016, acțiunea a fost admisă, s-au încasat din contul lui Bîrlădeanu Iuri în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoriile aferente contractului privind emiterea și deservirea cardului Master Card Standart nr. C120908 din 19 noiembrie 2012 în sumă de 55 676, 96 lei, cheltuielile de judecată

compuse din taxa de stat în mărime de 1670, 30 lei și cheltuielile de citare publică în sumă de 150 lei, în total suma de 57 497, 26 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 25 aprilie 2016, Bîrlădeanu Iuri, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 martie 2016 prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 martie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Bîrlădeanu Iuri, fiind acordat apelantului termen până la 20 decembrie 2016, ora 15.00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, stabilindu-se ședința pentru data de 20 decembrie 2016 pentru soluționarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel și soluționarea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, concomitent, comunicându-i apelantului despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

Se reține că, prin citația din 11 noiembrie 2016 nr. 2a-4363/16, expediată în adresa lui Bîrlădeanu Iuri și altor participanți la proces, Curtea de Apel Chișinău a adus la cunoștința acestora că la 20 decembrie 2016, ora 15.00, se va examina în ordine de apel prezenta cauză civilă, fiind anexată la aceasta copia de pe încheierea instanței de apel din 24 octombrie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către recurentul-apelant Bîrlădeanu Iuri (f.d. 62).

Din avizul de recomandare rezultă că citația instanței de apel pentru ședința din 20 decembrie 2016, nu a fost recepționată de Bîrlădeanu Iuri, scrisoarea recomandată fiind returnată la 27 decembrie 2016 cu inscripția „nereclamat” (f.d. 63).

În ședința Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, Bîrlădeanu Iuri nu s-a prezentat, însă din motivul lipsei probei despre citarea legală a acestuia, instanța de apel repetat, nu a dat curs cererii de apel, prelungind termenul pentru prezentarea cererii de apel motivate până la 10 ianuarie 2017. Totodată, cererea cu privire la scutirea de la taxa de stat cuprinsă în apelul nemotivat al recurentului-apelant Bîrlădeanu Iuri a fost examinată în ședința din 20 decembrie 2016 în lipsa acestuia, nefiind legal citat și respinsă, concomitent comunicându-i despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1252, 73 lei până la 10 ianuarie 2017. Ședința pentru soluționarea chestiunii ce ține de punerea pe rol a cererii de apel a fost stabilită pentru 14 februarie 2017, ora 12.20.

La 13 februarie 2017 Bîrlădeanu Iuri a depus cererea de apel motivată, reiterând cerințele din apelul depus la 25 aprilie 2016 și prezentând motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probe privind situația materială precară a acestuia în vederea scutirii de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de către Bîrlădeanu Iuri, cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motivul că ultimul nu s-a conformat indicației obligatorii stabilite prin

încheierea din 20 decembrie 2016, și anume nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1252, 73 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea actului judecătoresc de dispoziție contestat în coroborare cu actele pricinii, consideră că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 14 februarie 2017 a încălcat dreptul recurentului-apelant la un proces echitabil, deoarece instanța de apel a soluționat cerința cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la 20 decembrie 2016 în lipsa recurentului-apelant Bîrlădeanu Iuri, acesta nefiind citat legal și a restituit cererea de apel fără a aprecia probele prezentate de recurent-apelant în cererea de apel motivată cu privire la justificarea situației materiale precare.

Astfel din suportul probator al pricinii, rezultă cert că recurentul-apelant Bîrlădeanu Iuri nu a fost legal citat pentru ședința de judecată din 20 decembrie 2016 privind soluționarea chestiunii punerii pe rol a cererii de apel și scutirii de la plata taxei de stat.

Acest fapt a fost confirmat expres de către instanța de apel prin încheierea din 20 decembrie 2016 prin care în mod repetat a acordat apelantului Bîrlădeanu Iuri termen pentru prezentarea apelului motivat anume din acest motiv -neprezentarea apelantului în ședința din 20 decembrie 2016 în lipsa dovezii citării legale.

Afară de aceasta, apelul declarat de către Bîrlădeanu Iuri la 25 aprilie 2016 conținea două cerințe, prima - de admitere a cererii de apel și a doua - de scutire de la plata taxei de stat, ambele fiind nemotivate.

Prin urmare, instanța de apel, acordând prin încheierea din 20 decembrie 2016 termen pentru prezentarea apelului motivat și acceptând cererea de apel motivată depusă de către Bîrlădeanu Iuri la 13 februarie 2017 în privința ambelor cerințe, urma să examineze chestiunea privind scutirea de la plata taxei de stat în ședința din 14 februarie 2017 și să se expună referitor la motivele și probele prezentate întru confirmarea acesteia. Cu atât mai mult că la 20 decembrie 2016 a fost examinată în lipsa apelantului necitat legal anume cererea nemotivată a acestuia privind scutirea de la plata taxei de stat.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție consfințit de jurisprudența CEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze minuțios fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal” conducându-se la soluționarea acestor cereri atât de normele dreptului național, cât și de prevederile Convenției și jurisprudenței CEDO.

În consecință, instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că la caz se constată în mod cert încălcarea normelor de drept procedural la examinarea cauzei în ordine de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Bîrlădeanu Iuri, a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017 și a remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii motivate de scutire de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Bîrlădeanu Iuri.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Bîrlădeanu Iuri cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii motivate de scutire de la plata taxei de stat.

Decizia nu se spune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic